

СТАНОВИЩЕ

За дисертационния труд на Пенчо Данчев Иванов на тема „**Структура и функции на хидрозооценозите във временно пресъхващи водни тела**“ получаване на образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност Хидробиология (шифър 01.06.11)

Изготвил становището: доц. д-р Лъчезар Пехливанов, член на Научното жури, научен ръководител на докторанта

Биографични данни за докторанта

Пенчо Данчев Иванов е роден на 15 август 1968 г. в гр. София. През 1988 г. е приет за редовен студент в Биологическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски, където завършва обучението си през 1994 г. с придобиване на образователна степен „Магистър“ в катедра „Екология и опазване на околната среда“. Защищава дипломна работа на тема „Структура на пространственото разпределение при зоопланктоноядния костур /*Perca fluviatilis* L./ в системата хищник - жертва“. Пенчо Иванов е зачислен със Заповед № 310/27.12.2012 г. за задочен докторант по професионално направление 4.3. Биологични науки, специалност Хидробиология (01.06.11) към отдел „Водни екосистеми“ със срок 4 години, считано от 01.01.2013 г. За научен ръководител е определен доц. д-р Лъчезар Пехливанов. През 2018 г. е отчислен с право на защита след изтичане на срока и предоставеното едногодишно удължение.

В процеса на обучение Пенчо Иванов е участвал в работата по един проект от научно-изследователския план на института, на тема: „Оценка на екологичния статус на Алдомировското блато и изготвяне на зарибителен план“. Проектът е финансиран от Община Сливница и МОСВ. Участвал е в изпълнението на отделни задачи и по други проекти. Провежда редица изследвания, проследяващи динамиката на хидрозооценозите в различни типове повърхностни (главно стоящи) води.

Област на научни интереси

Научните интереси на Пенчо Иванов са в областта на изучаването, опазването и управлението на водните екосистеми. Също така има интереси и в теоретичната биология, еволюционната биология и поведенческите процеси и модели.

Проявени качества при разработката на дисертационната тема

Дисертационният труд обобщава резултатите от продължителни изследвания, свързани с изпълнението на интензивни полева и лабораторна работа и задълбочено проучване на голям обем специализирана литература. В процеса на работата Пенчо Иванов прояви творчески подход и самостоятелност при изпълнение на поставените задачи, голяма работоспособност и задълбочено аналитично мислене при анализа на

информацията от литературата и интерпретацията на получените резултати. Той успешно използва образователната компонента на докторантурата, като усвои и успешно приложи широк набор от класически и съвременни методични подходи за анализ на данните, включващи не само специализирани биологични, а също и химични, хидрологични и статистически методи.

Благодарение на проявените лични и професионални качества П. Иванов наред с изпълнението на докторантската си програма участва в изследователски колективи при изпълнението на научно-изследователски и научно-приложни проекти, финансирани от различни институции, което му даде възможност да усъвършенства методичните си умения и да събере значителен по обем материал, включен в дисертационния труд. При участието си в тези проекти той успешно си сътрудничи с колеги от други български научни организации, както и с изявени учени от различни европейски страни.

Преките ми впечатления от процеса на разработването на дисертационния труд ми дава основание категорично да заявя, че той е лично дело на докторанта.

В процеса на обучението си Пенчо Иванов е събрал **346** кредита при изискван минимум **250**.

Основни научни приноси

Извършено е първото за България и региона изследване на структурните и функционалните характеристики на животинските съобщества в разнообразни временно пресъхващи водни тела, направено е детайлно описание на етапите на заселване и процеса на структуриране на съобществата от водни безгръбначни в пресъхващи басейни след напълването им с вода, описана и анализирана е ролята на режима на оводняване, динамиката на водния обем и времето за престой на водата (хидропериода) за формиране на състава и структурата на хидрозооценозите във временно пресъхващи водни тела, идентифицирани и оценени са лимитиращите фактори за развитието на хидрозооценозите във временно пресъхващи водни тела при различен хидрологичен режим, разработени са качествени модели на хранителните мрежи в хидрозооценозите и е направен сравнителен анализ на тяхната структурата в различни типове временно пресъхващи водни тела, получена е нова информация относно влиянието на частичното пресъхване върху съобществата на водни безгръбначни в долните участъци на малки черноморски реки. За първи път е установено, че в частично пресъхващи малки черноморски реки намаляването на водния отток, спирането на водното течение и фрагментирането на потока не оказват значимо въздействие върху формирането и функционирането на МЗБ съобщество, но благоприятстват развитието на зоопланктонно съобщество.

Публикационна дейност

Пенчо Иванов е съавтор (в т.ч. и първи автор) на 3 научни публикации, резултатите от които са включени в дисертационния труд, в т.ч. една статия в международно списание с импакт фактор (Q3) и два доклада в пълен текст в сборници от международни научни конференции.

Заклучение

При разработването на дисертационния труд Пенчо Иванов показва качества на мотивиран, компетентен и отговорен изследовател с широки научни интереси и информираност, висока работоспособност и методичност при извършването на полевите изследвания, задълбоченост при анализа на данните и коректност при интерпретацията на резултатите.

Направените научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд показват докторанта като изследовател с широка методична подготовка и задълбочени познания по широк кръг от въпроси, свързани със структурата, сладководните безгръбначни съобщества.

Това ми дава основание убедено да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури, избрано от НС на ИБЕИ, да присъдят на Пенчо Данчев Иванов ОНС „Доктор”.

05.04.2024 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Л. Пехливанов)